

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН, ПОЛІТОЛОГІЇ ТА
СОЦІОЛОГІЇ

Кафедра світового господарства і міжнародних економічних відносин

ПРАКТИКУМ З ДОСЛІДЖЕНЬ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА І
МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Електронні методичні рекомендації
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини»
спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»,
галузі знань 29 – «Міжнародні відносини»

ОДЕСА 2023

УДК 339.9(076.5)

Ц 298

Автор:

Цевух Юлія Олександрівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Рецензенти:

С. О. Якубовський – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин Одеського національного університету імені І. І. Мечникова;

Н. М. Крючкова, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та підприємництва

*Рекомендовано до друку вченою радою факультету міжнародних відносин,
політології та соціології ОНУ імені І.І. Мечникова
(Протокол №1 від 29 серпня 2023 р.)*

Ц 298

Практикум з досліджень світового господарства і міжнародних економічних відносин [Електронне видання]: електронні методичні рекомендації для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», галузі знань 29 – «Міжнародні відносини. Укладач: Ю. О. Цевух. Одеса, 2023. – 24 с. – 387 КБ.

У методичних рекомендаціях наведено основні положення до вивчення основного матеріалу з дисципліни «Практикум з досліджень світового господарства і міжнародних економічних відносин» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Основна мета рекомендацій – надати методичну допомогу здобувачам вищої освіти у виконання завдань, передбачених програмою курсу, та підготуватися до складання іспиту.

УДК 339.9(076.5)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КУРСУ.....	6
2. ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	7
3. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ЗА ЗМІСТОВНИМИ МОДУЛЯМИ 1-2	8
4. ТЕСТОВІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ СТУДЕНТІВ.....	10
5. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	19
6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ.....	21
7. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ	22
<i>Основні</i>	22
<i>Додаткові</i>	23
<i>Електронні інформаційні ресурси</i>	23
8. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	24

ВСТУП

Курс «Практикум з досліджень світового господарства і міжнародних економічних відносин» є обов'язковим у контексті проходження освітньо-професійної програми здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова.

Під час вивчення дисципліни студенти ознайомляться з основними чинниками розвитку, а також сутністю, елементами і суб'єктами світового господарства (СГ). Майбутні фахівці вивчають головні тенденції формування СГ, рівні і цикли його розвитку, обумовленість систематизації країн світу нерівномірністю соціально-економічного розвитку (типологізацію країн–суб'єктів світового господарства). У курсі розглядаються погляди на кон'юнктуру ринку в різних економічних школах: маржиналізмі, неокласичній школі, школі Німеччини, американській школі, а також у працях сучасних вітчизняних учених. Під час навчання здобувачі усвідомлюють практичне значення кон'юнктурного дослідження ринків.

Важливий акцентом у навчанні робиться на розвитку логічного мислення студентів та формування навичків роботи в команді. Завдяки підготовці і проведенню доповідей, написанню есе на актуальні економічні теми, студенти удосконалюють навичок висловлювати власну думку науковою мовою, а також навичок ораторського мистецтва та підготовки презентацій.

Глобалізація економічного розвитку відіграє все більшу роль у МЄВ, саме тому їй приділяється окрема тема для вивчення. Сучасний стан економічного розвитку та міжнародних економічних відносин демонструє неминучий процес формування елементів глобальної економіки, поглиблення інтернаціоналізації СГ та налагодження зв'язків національних економік. Все це призводить до формування економічної єдності світу. У свою чергу, ці аспекти вимагають знань крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин та вмінь застосувати їх на практиці. Саме тому, важливо передати найактуальніші знання здобувачам вищої освіти про особливості й головні форми сучасної економічної глобалізації, а також про крос-культурну комунікацію на міжнародному рівні.

У ході підготовки висококваліфікованих економістів-міжнародників досліджуються глобальні проблеми сучасності, такі як екологічні, продовольчі, глобальна енергетична проблема, геополітичні конфлікти, міжнародний тероризм, зовнішній борг, тощо. Дослідження таких важливих питань вчить студентів оцінювати ступінь складності глобальних проблем, розуміти закономірності та тенденції розвитку світового господарства і феномену нової економіки. Вони вчаться планувати свою діяльність та опрацювати її результати, формулювати висновки і розробляти рекомендації.

Зауважимо, що процес вивчення дисципліни спрямований на формування

елементів таких компетентностей, як застосовування кумулятивних знань, науково-технологічних досягнень, інформаційних технологій для досягнення розуміння сутності феномену нової економіки, виявлення закономірностей та тенденцій новітнього розвитку світового господарства; здатності прогнозувати тенденції розвитку міжнародних ринків з урахуванням кон'юнктурних змін; здатності до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовності до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації.

Магістри повинні навчитися систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин; оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів; розуміти закономірності та тенденції розвитку світового господарства і феномену нової економіки з урахуванням процесів інтелектуалізації, інформатизації та науково-технологічного обміну; ідентифікувати зміни кон'юнктури ринків під дією невизначених факторів, здійснювати їх компаративний аналіз, критично оцінювати наслідки продукованих ідей та прийнятих рішень з метою прогнозування тенденції розвитку глобальних ринків; презентувати результати власних досліджень шляхом підготовки наукових публікацій і апробацій на наукових заходах.

Програма курсу та методичні рекомендації для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності «Міжнародні економічні відносини» розроблені у відповідності до:

- Актуальної робочої програми дисципліни «Практикум з досліджень світового господарства і міжнародних економічних відносин»;
- Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 року № 1556-VII (редакція від 28.05.2023);
- Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова. Затверджено Наказом ОНУ імені І. І. Мечникова №51-02 від 31.08.2022 р.;
- Освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 292 – «Міжнародні економічні відносини» галузі знань 29 «Міжнародні відносини»;
- Навчального плану підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП «Міжнародні економічні відносини», спеціальності 292 – «Міжнародні економічні відносини» галузі знань 29 «Міжнародні відносини».

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою дисципліни є формування у майбутніх магістрів системи спеціальних знань з проблем розвитку та сучасного стану міжнародних економічних відносин на основі вивчення закономірностей взаємодії національних економік та міжнародних економічних організацій у сферах міжнародного обміну товарами, руху факторів виробництва та формування міжнародної економічної політики держав в сучасних умовах глобалізації.

Курс «Практикум з досліджень світового господарства і міжнародних економічних відносин» викладається у першому семестрі другого (магістерського) рівня вищої освіти протягом 15 тижнів (3 кредити ЄКТС, 90 годин). В окремих випадках навчання може відбуватись он-лайн з використанням дистанційних технологій. Порядок та умови такого навчання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ імені І. І. Мечникова.

Форма підсумкового контролю: залік.

Завданнями курсу є:

- вивчити сутність міжнародної економічної системи та закономірностей її розвитку;
- вивчити методи аналізу політико-правового, економічного, соціально-культурного середовища та інфраструктури світового господарства;
- набути знання про регулювання міжнародних економічних відносин;
- набути вміння використовувати отримані знання у практичній зовнішньоекономічній діяльності країн;
- оволодіти знаннями про закономірності та тенденції розвитку світового господарства і феномену нової економіки з урахуванням процесів інтелектуалізації, інформатизації та науково-технологічного обміну;
- дослідити крос-культурні особливості суб'єктів міжнародних економічних відносин.
- навчитися презентувати результати власних досліджень на основі отриманих знань з міжнародних економічних відносин.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- сутність і структуру світового господарства;
- особливості формування і удосконалення сучасних МЕВ;
- основні причини та вектори інтеграційних процесів у світі;
- особливості міжнародної економічної політики країн;

- закономірності та тенденції розвитку світового господарства і феномену нової економіки з урахуванням процесів інтелектуалізації, інформатизації та науково-технологічного обміну;
- крос-культурні особливості суб'єктів міжнародних економічних відносин.

вміти:

- аналізувати міжнародну економічну інформацію для прийняття практичних рішень;
- аналізувати основні форми міжнародних економічних відносин, їх якісні та кількісні показники (структуру, динаміку тощо);
- розробляти практичні рекомендації щодо удосконалення міжнародних економічних зв'язків;
- аналізувати сучасні тенденції розвитку світового господарства та їх позитивні і негативні сторони;
- презентувати результати власних досліджень на основі отриманих знань з міжнародних економічних відносин.

2. ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Навчальна дисципліна «Практикум з досліджень світового господарства і міжнародних економічних відносин» складається з двох змістовних модулів, перший з яких містить три теми, другий - чотири.

Таблиця 1.

Тематика практичних занять

Тема	Основні питання
Змістовий модуль 1.	
Закономірності та тенденції розвитку світового господарства у сучасних умовах	
Тема 1. Світове господарство та особливості його розвитку	Світове господарство (СГ): сутність, елементи і суб'єкти, чинники розвитку. Міжнародна господарча взаємодія. Якісний і кількісний аспекти розвитку СГ. Головні тенденції формування СГ, рівні і цикли його розвитку
Тема 2. Принципи систематизації країн світу	Обумовленість систематизації країн світу нерівномірністю соціально-економічного розвитку. Типологізація країн – суб'єктів світового господарства. Регіональний принцип групування і головні регіональні групи країн світу. Оцінка ступеню економічного розвитку країн. Моделі економічного розвитку країн. Провідне значення економічно розвинених країн. Країни, що розвиваються: поняття, загальні ознаки та місце у світовій економіці.
Тема 3. Тенденції розвитку міжнародних ринків з урахуванням кон'юктурних змін	Дослідження кон'юнктури ринку в різних економічних школах: маржиналізм (Менгер, Ф. Фон Візер); неокласична школи (А. Маршалл, Л. Вальрас); школа Німеччини (Ф. Лассаль, А. Вагнер, П. Момберт); американської школи (У.К. Мітчелл, Р.Б. Прескотт). Дослідження кон'юнктури ринку у працях сучасних вітчизняних учених. Кон'юнктура галузевого, фінансового, товарного ринків. Міжнародний ринок праці як об'єкт кон'юнктурного дослідження. Етапи кон'юнктурного дослідження. Практичне значення кон'юнктурного дослідження ринків.

Змістовий модуль 2.

Інституційні засади розвитку світового господарства в умовах глобалізації

Тема 4. Аналіз економічної єдності світу	Формування економічної єдності світу. Поглиблення інтернаціоналізації СГ. Глобалізація економічного розвитку і роль МЕВ у налагодженні зв'язків національних економік із світовим господарством, формування елементів глобальної економіки. Світова економічна рівновага, механізм її регулювання. Рушійні сили й особливості сучасної економічної глобалізації, її головні форми.
Тема 5. Глобальні проблеми світового господарства	Глобальні проблеми СГ і МЕВ. Міжнародні економічні аспекти вирішення екологічних проблем. Шляхи вирішення глобалізації продовольчої проблеми. Глобальна енергетична проблема. Міжнародний тероризм у контексті безпеки світової спільноти. Координати міжнародної економічної політики. Глобальна проблема війни і миру в сучасних умовах. Національна безпека і оборона України в контексті російської агресії. Геополітичні аспекти і можливості розв'язання військового конфлікту між РФ та Україною.
Тема 6. Основні форми міжнародних економічних відносин	Закономірності розвитку світового господарства. Основні форми міжнародних економічних відносин: міжнародна торгівля, міжнародний рух капіталу, міжнародна міграція робочої сили, міжнародний трансфер технологій, міжнародні валютні відносини. Специфічні закономірності розвитку форм прояву МЕВ на сучасному етапі. Сутність і структура середовища МЕВ. Процеси інтелектуалізації, інформатизації та науково-технологічного обміну у світі.
Тема 7. Особливості крос-культурної взаємодії суб'єктів міжнародних економічних відносин	Принципи крос-культурної комунікації. Крос-культурна комунікація як необхідний навичок фахівця з міжнародних економічних відносин. Крос-культурний менеджмент міжнародних корпорацій. Порівняльний аналіз принципів ділової комунікації в різних країнах світу. Дослідження культурних особливостей різних країн з урахуванням закономірностей та тенденцій розвитку світового господарства і феномену нової економіки.

3. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ЗА ЗМІСТОВНИМИ МОДУЛЯМИ 1-2

Виконання самостійної роботи має на меті детальне вивчення студентами тем курсу «Практикум з досліджень світового господарства і міжнародних економічних відносин». Під час виконання самостійної роботи, під керівництвом викладача, студенти отримують навички:

- 1) роботи з науковими джерелами інформації,
- 2) систематизації і комплексної оцінки нових знань,
- 3) розвитку самоорганізації.

Кожна тема має своє завдання, яке виносить на самостійну роботу: підготовка до лекцій та практичних занять; підготовка доповіді, написання есе. Даний аспект самостійної роботи передбачає обрання однієї з запропонованих тем. При цьому, упродовж усього семестру студенти працюють над підготуванням ІНДЗ, яке вони потім презентують під час заліку.

Тема ІНДЗ: «Економічний розвиток та інтеграція [країни]* до СГ і МЄВ. Кожен студент обирає одну країну для дослідження. У всіх студентів мають бути обрані різні країни для дослідження, тобто повторів не допускається.

Порядок виконання та вимоги до ІНДЗ: студенти проводять аналіз наукової літератури, самостійно збирають інформацію ІНДЗ на основі необхідних вихідних даних. Робота ґрунтується на командній роботі: студенти об'єднуються у групи по 2-3 осіб.

Усе дослідження має бути сфокусовано на значенні інтеграції країни до СГ і МЄВ, для чого вони. Розглядають:

- передумови входження країни до світового економічного простору, -
- до якої групи належить країна (типологізація країн); -
- трансформацію структури її зовнішньої торгівлі;
- конкурентні переваги країни на світовій арені;
- роль крос-культурної взаємодії країни у міжнародних економічних відносинах;
- участь країни у вирішенні глобальних проблем світового господарства.

Окрім цього, таке завдання дозволить студентам сформулювати необхідні професійні навички, навчитися бачити різні точки зору науковців на одну проблему. А головне – студенти навчатися працювати в команді.

Виконане завдання оформляється за технічними вимогами курсової роботи: мова тексту – українська, обсяг завдання – від 10 до 15 сторінок, шрифт – 14 кегель, шрифт – Times New Roman.

В контексті виконання самостійної роботи під час засвоєння матеріалу до практичних занять студентам пропонуються теми, за якими можна підготувати доповідь та виступи з нею, а також написати есе (в залежності від форми роботи на наступному занятті). Кожен студент повинен брати участь у доповідях та презентації результатів свого есе. Декілька студентів можуть обрати одну тему, при цьому, дослідити її різні аспекти:

- Шляхи вирішення глобальних проблем СГ і МЄВ.
- Національна безпека і оборона України в контексті російської агресії.
- Геополітичні аспекти і можливості розв'язання військового конфлікту між РФ та Україною.
- Розвиток основних форм міжнародних економічних відносин.
- Міжнародна міграція робочої сили як форма МЄВ.
- Процеси інтелектуалізації, інформатизації та науково-технологічного обміну у світі.
- Принципи крос-культурної комунікації.
- Крос-культурний менеджмент міжнародних корпорацій.
- Дослідження культурних особливостей різних країн.

Студентами також можуть бути запропоновані інші теми, однак, при цьому, вони мають відповідати загальній тематиці курсу. Звернемо увагу, що іншу тему необхідно узгодити з викладачем курсу в обов'язковому порядку.

4. ТЕСТОВІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ СТУДЕНТІВ

Оберіть вірну відповідь:

1. Міжнародна асоціація розвитку (МАР) була заснована у:

- А) 1987 році;
- Б) 1990 році;
- В) 1975 році;
- Г) 1960 році.

2. Які суб'єкти НЕ є членами МОП ?

- А) уряди країн-учасниць;
- Б) індивідуальні підприємці;
- В) профспілки;
- Г) організації підприємців.

3. Лізинг – довгострокова оренда на термін:

- А) більший за один рік;
- Б) від одного до двох років;
- В) більший за два роки;
- Г) від трьох до п'яти років.

4. «Головна причина безробіття – недостатній обсяг ефективного попиту» концепція, яка належить до:

- А) теорії цінової рівноваги;
- Б) теорії недостатнього попиту;
- В) теорії недостатньої пропозиції;
- Г) теорії природного безробіття.

5. «Нічний сторож» у А. Сміта – це:

- А) держава;
- Б) ринок;
- В) споживач;
- Г) виробник;

6. Який фактор виробництва НЕ включив Ж. Сей у «теорію 3 факторів»?

- А) праця;
- Б) підприємницький хист;
- В) капітал;
- Г) земля.

7. Який автор визначав багатство як сума благ, які купуються і продаються на ринку?

- А) Дж.-С. Мілль;
- Б) Д. Рікардо;
- В) К. Маркс;
- Г) А. Маршалл.

8. У якій сфері суспільного життя НЕ існував менеджмент?

- А) політична;
- Б) економічна;
- В) соціальній;
- Г) оборонній.

9. Які основні терміни вводить Адам Сміт у своїй економічній теорії?

- А) Основний капітал
- Б) Оборотний капітал
- В) Трудова вартість
- Г) Абсолютні переваги
- Д) Соціально-економічний устрій

10. Які аргументи використовує Адам Сміт для пояснення значення капіталу в суспільстві?

- А) Збільшення багатства суспільства
- Б) Роль заощадливості
- В) Формування фонду розширеного відтворення
- Г) Створення запасів для подальшого виробництва
- Д) Всі відповіді вірні

11. Які теоретичні помилки були виявлені в теорії Сміта?

- А) Догма Сміта
- Б) Відсутність теорії трудової вартості
- В) Неправильне розуміння ролі капіталу
- Г) Відсутність аналізу зовнішньої торгівлі
- Д) Всі відповіді вірні

12. Який методологічний підхід використовує Рікардо у своїй економічній теорії?

- А) Емпіричний метод
- Б) Історично-критичний метод
- В) Кількісний метод
- Г) Індуктивний метод
- Д) Дедуктивний метод

13. Які фактори впливають на коливання ринкової ціни праці за Рікардо?

- А) Чисельність населення і нагромадження капіталу.
- Б) Технологічний прогрес і витрати на життя робітників.
- В) Умови праці та організація виробництва.
- Г) Конкуренція на ринку праці.
- Д) Зовнішні фактори, такі як економічна політика, законодавство та міжнародні торговельні угоди.

14. Яка економічна школа НЕ належить до теорій державного регулювання?

- А) школа класичної політекономії;
- Б) німецька історична школа;
- В) школа фізіократів.

15. Яка з теорій державного регулювання вважала джерелом багатства сільське господарство?

- А) Монетаризм;
- Б) Неолібералізм;
- В) Фізіократи.

16. Яка теорія державного регулювання виникла в ХІХ столітті?

- А) Кейнсіанство;
- Б) Меркантилізм;
- В) Маржиналізм.

17. До якої теорії державного регулювання можна віднести представників Ж.Тюрго і Ф. Кене?

- А) до маржиналізму;
- Б) до монетаризму;
- В) до фізіократів.

18. В якій теорії державного регулювання вважалось, що джерелом багатства є зовнішня торгівля?

- А) Класична політекономія;
- Б) Кейнсіанство;
- В) Меркантилізм.
- Г) вірні усі відповіді,
- Д) вірна відповідь не наведена.

19. Яка теорія державного регулювання підтримувала ідею, що ринкова економіка має стійкість і здатна до саморегулювання?

- А) Кейнсіанство;
- Б) Монетаризм;
- В) Марксизм.
- Г) вірні усі відповіді,
- Д) вірна відповідь не наведена.

20. З яких років теорія державного регулювання бере свій початок?

- А) період середньовіччя;
- Б) XVIII ст;
- В) початок XIX ст.

21. Виберіть правильне твердження:

- А) галузеве виробництво зосереджується в руках все більшої кількості фірм, зокрема, в таких нових галузях, як автомобільна, нафтова;
- Б) Великі фірми можуть впливати на основні параметри ринку, що відображається в теоріях монополії та олігополії;
- В) скорочення або припинення виробництва фірмою не впливає на всю національну економіку.

22. Яка теорія державного регулювання була першою у своїй теоретичній системі, що відвела податкам суттєву роль, як інструменту впливу держави на економіку?

- А) Меркантилізм;
- Б) Фізіократи;
- В) Монетаризм.
- Г) вірні усі відповіді,
- Д) вірна відповідь не наведена.

23. Глобалізаційні зміни економік відбуваються на такому рівні (або рівнях):

- А) національному,

- Б) регіональному
- В) світовому,
- Г) вірні усі відповіді,
- Д) вірна відповідь не наведена.

24. Урахування крос-культурних особливостей різних країн, (як і особливостей представників окремих національних культур) стає особливо важливим для:

- А) будь-якого бізнесу,
- Б) бізнесу, що передбачає наявність іноземного елемента,
- В) вірні усі відповіді,
- Г) вірна відповідь не наведена.

25. Актуальність крос-культурного менеджменту в епоху диверсифікації

- А) зростає,
- Б) знижується,
- В) залишається без змін.

26. На якому рівні (або рівнях) розглядають культуру детермінованої групи?

- А) артефакти;
- Б) переконання;
- В) цінності й базові уявлення,
- Г) вірні усі відповіді,
- Д) вірна відповідь не наведена.

27. До якого рівня відносять стиль спілкування?

- А) першого,
- Б) другого,
- В) третього.

28. Норми та цінності формують національні особливості культури та виступають її базовим принципом.

- А) так
- Б) ні

29. Перший (поведінковий) рівень є зовнішнім шаром.

- А) так
- Б) ні

30. Внаслідок розвитку яких зв'язків міжнародного бізнесу відбувається зростання

кількості та диверсифікації глобалізаційних процесів у світі?

- А) економічних,
- Б) політичних ,
- В) соціальних сучасності,
- Г) вірні усі відповіді,
- Д) вірна відповідь не наведена.

31. До якого рівня відносять норми та цінності ?

- А) першого,
- Б) другого,
- В) третього.

32. Дослідження Герта Хофстеде в галузі культури та управління застосовуються в міжкультурних дослідженнях та використовуються у внутрішніх посібниках корпорацій

- А) так,
- Б) ні.

33. Герт Хофстеде розробив підхід до міжкультурних порівнянь на основі вимірювання:

- А) дистанції влади,
- Б) невизначеності,
- В) індивідуальної чи групової орієнтації,
- Г) чоловічої чи групової орієнтації,
- Д) короткострокова чи довгострокова орієнтації,
- Е) вірні усі відповіді,
- Є) вірна відповідь не наведена.

34. Норми та цінності – це єдине ціле, між ними не існує межі та різниці.

- А) так,
- Б) ні.

35. Твердження «Норми – це правила поведінки суспільства» є вірним?

- А) так,
- Б) ні.

36. Твердження «Цінності – це те, що вважається важливим, переживається внутрішньо» є вірним?

- А) так,
- Б) ні.

37. Міжнародна організація праці вважає, що в країнах, які розвиваються,:

- а) існує дефіцит фінансування соціального захисту
- б) цілі стійкого розвитку не досягаються
- в) права робітників не дотримуються

38. Упродовж 2021 р. міжнародні злиття та поглинання:

- А) зменшились на 43%
- Б) зросли на 43%
- В) не змінилися

39. У 2022 році обсяги світових угод злиття та поглинання:

- А) досягли показників 2021 року,
- Б) сукупна вартість угод знизилася на 37% порівняно з 2021 роком,
- В) сукупна вартість угод зросла на 9% порівняно з 2021 роком.
- Г) вірна відповідь не наведена.

40. Оберіть сектори інвестування в яких зросли в період пандемії:

- а) транспортна інфраструктура, зв'язок, виробництво та розподіл невідновлюваної електроенергії
- б) виробництво продуктів харчування та сільське господарство, водопостачання, санітарія та гігієна
- в) охорона здоров'я
- г) освіта;
- д) відновлювана енергія

41. У 2022 р. ПІІ в країни, що розвиваються:

- А) зросли
- Б) зменшились
- В) не змінилися

42. Частка ПІІ до країн, що розвиваються, залишалась:

- А) більше 30%
- Б) більше 50%
- В) менше 30%

Г) менше 50%

43. Найбільшим регіоном одержувачем ПІІ (40%) є:

- а) Європа
- б) Азія
- в) Африка
- г) Північна Америка
- д) Південна Америка

44. На стійкі фонди припадає близько 4% світового фондового ринку:

- А) Так
- Б) Ні

45. Протягом усієї пандемії стійке фінансування на світових ринках капіталу продемонструвало високе зростання.

- А) Так
- Б) Ні

46. Більшість зростання стійких фондів зосереджена на розвинених ринках

- А) Так
- Б) Ні

47. Який відсоток активів європейського фондового ринку складають стійкі фонди?

- а) 1%
- б) 5%
- в) 11%
- г) 18%

48. Історичні аргументи, політико-правові та соціальні інститути одним з перших активно використовував економіст:

- А) Т. Мальтус
- Б) Ф. Ліст
- В) Д. Рікардо
- Г) Дж. М. Кейнс
- Д) В. Парето
- Е) вірна відповідь не наведена

49. Представником якого напряму нової історичної школи був Brentano?

- А) консервативного

- Б) ліберального
- В) статистичного
- Г) математичного
- Д) політичного
- Е) вірна відповідь не наведена

50. З чим пов'язував Зомбарт майбутнє суспільство?

- А) соціальною нерівністю
- Б) «соціальним плюралізмом»
- В) свободою слова
- Г) демократичними державами
- Д) побудовою щасливого життя
- Е) вірна відповідь не наведена

51. Хто є автором книги «Протестантська етика та дух капіталізму»?

- А) Т. Веблен
- Б) Д. Рікардо
- В) В. Парето
- Г) М. Вебер
- Д) В. Зомбарт
- Е) вірна відповідь не наведена

52. Який процес у світі закінчився в період виникнення інституціоналізму як самостійного напрямку економічної думки?

- А) процес колонізації
- Б) процес індустріалізації
- В) процес феодалізації
- Г) процес державотворення
- Д) процес занепаду та економічної кризи
- Е) вірна відповідь не наведена

53. Чи продовжили наступні покоління економістів розвивати та вдосконалювати початкові засади та теорію інституціоналізму?

- А) ні, ця теорія втратила свою актуальність
- Б) ні, ця теорія була заборонена різними державами
- В) так, ця теорія продовжила розвиватися
- Г) так, але згодом теорія виявилася помилковою
- Д) ні, ця теорія залишилась в межах початкових досліджень
- Е) вірна відповідь не наведена

5. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Дайте визначення поняттю «світове господарство»
2. Назвіть елементи, суб'єкти, фактори розвитку світового господарства
3. Що таке міжнародна господарча взаємодія?
4. Охарактеризуйте якісний і кількісний аспекти розвитку СГ.
5. Головні тенденції формування СГ, рівні і цикли його розвитку.
6. Охарактеризуйте нерівномірність соціально-економічного розвитку країн світу.
7. Які є типи країн як суб'єктів світового господарства.
8. Які є основні моделі економічного розвитку країн?
9. Охарактеризуйте значення економічно розвинених країн у розвитку світового господарства.
10. Дайте характеристику поняття, загальні ознаки та місце у світовій економіці країн, що розвиваються.
11. Які є основні елементи соціально-економічної структури країни?
12. В чому сутність проблеми економічної відсталості і неокolonіальної залежності країн, що розвиваються?
13. Які основні постулати нового міжнародного економічного порядку (НМЕП)?
14. Назвіть нові індустріальні країни.
15. Країни з перехідною економікою: вихідні умови формування, моделі розвитку.
16. Назвіть національні, міжнародні і світові валютні системи, їх сутність, елементи.
17. Охарактеризуйте рушійні сили й особливості сучасної економічної глобалізації, її головні форми.
18. В чому полягають економічні аспекти вирішення екологічних проблем?
19. Назвіть шляхи вирішення глобалізації продовольчої проблеми?
20. Назвіть сутність глобальної енергетичної проблеми.
21. Охарактеризуйте сутність проблеми міжнародного тероризму у контексті безпеки світової спільноти.
22. Що являє собою глобальна проблема війни і миру в сучасних умовах?
23. Охарактеризуйте національну безпеку і оборону України в контексті російської агресії.
24. Які існують геополітичні аспекти і можливості розв'язання військового конфлікту між РФ та Україною?
25. Які основні закономірності розвитку світового господарства?
26. Назвіть основні форми міжнародних економічних відносин.
27. Охарактеризуйте міжнародну торгівлю як форму МЕВ
28. Міжнародний рух капіталу як форма МЕВ
29. Міжнародна міграція робочої сили як форма МЕВ

30. Міжнародний трансфер технологій як форма МЕВ
31. Сутність і структура середовища МЕВ.
32. Яким чином проходять процеси інтелектуалізації, інформатизації та науково-технологічного обміну у світі?
33. Крос-культурна комунікація як необхідний навичок фахівця з міжнародних економічних відносин.
34. Яким чином відбувається Крос-культурний менеджмент міжнародних корпорацій?.
35. Проведіть порівняльний аналіз принципів ділової комунікації в різних країнах світу.
36. Які існують дослідження культурних особливостей різних країн з урахуванням закономірностей та тенденцій розвитку світового господарства ?
37. Чим обумовлена систематизація країн світу ?
38. Оцінка ступеню економічного розвитку країн.
39. Тенденції розвитку міжнародних ринків з урахуванням кон'юнктурних змін.
40. Опишіть кон'юнктуру ринків в різних економічних школах.
41. Кон'юнктура галузевого, фінансового, товарного ринків.
42. Опишіть кон'юнктуру фінансового ринку.
43. Міжнародний ринок праці як об'єкт кон'юнктурного дослідження.
44. У чому практичне значення кон'юнктурного дослідження ринків?

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для найбільш повного та глибокого засвоєння матеріалу даної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- 1) словесні методи у формі лекції, бесіди, дискусії;
- 2) наочні методи у формі спостереження за зміною економічних показників; ілюстрація причинно-наслідкових зв'язків за допомогою графіків, діаграм;
- 3) практичні методи – розгляд практичних ситуацій, виконання індивідуального завдання.

Під час поточного контролю знань використовуються наступні методи: поточне оцінювання усних відповідей та письмових завдань, завдань, що виносяться на самостійне опрацювання, написання есе, виконання індивідуального навчально-дослідного завдання

Контроль знань студентів проходить у формі заліку.

Таблиця 2.

Оцінювання результатів навчання

<i>Форма оцінювання</i>	<i>Кількість балів*</i>
Змістовий модуль №1 (усього балів)	30
Тема 1 (підготовка до лекцій та практичних занять)	10
Тема 2 (підготовка до лекцій та практичних занять)	10
Тема 3 (підготовка до лекцій та практичних занять)	10
Змістовий модуль № 2 (усього балів)	40
Тема 4 (підготовка до лекцій та практичних занять)	10
Тема 5 (підготовка до лекцій та практичних занять; написання есе)	10
Тема 6 (підготовка доповіді)	10
Тема 7 (підготовка доповіді)	10
ІНДЗ (аналіз джерел, збір інформації та написання ІНДЗ) *	30
Сума балів 100	

* Оцінка за завдання виставляється під час його захисту студентом.

7. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основні

1. Березняк Н. В. Методичні підходи до побудови моделі кон'юнктурного дослідження, проведення аналізу і прогнозу ринкової кон'юнктури / *Наука, технології, інновації. – науковий журнал* - 2017, №1. – с. 39-45. URL: https://nti.ukrintei.ua/wp-content/uploads/2018/05/2017-1_stat5_UA_povn.pdf (дата звернення 21.08.2023р.)
2. Міжнародні економічні відносини: навчально-методичний комплекс з дисципліни: навчальний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня спеціальності 073 «Менеджмент» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: В.В. Дергачова, К.О. Кузнєцова, І.М. Манаєнко. – Електронні текстові дані. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 126 с. (4,5 д.а.). Режим доступу: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/34767/1/MEV_NMK.pdf (дата звернення 31.08.2023р.)
3. Кібік О. М. Міжнародна економіка: навчально-методичний посібник / О. М. Кібік, К. С. Нестерова, Ю. В. Хаймінова. - Одеса : НУ "ОЮА", 2020. - 85 с.
4. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / Колектив авторів; за редакцією С.О. Якубовського, Ю.О. Ніколаєва. – Одеса: «Одеський національний університет імені І.І. Мечникова», 2015. – 305 с.
5. Козак Ю.Г. Міжнародні економічні відносини. Навч. посібник. – Одеса-«ТОВ.ПЛУТОН», 2016. – 352 с.
6. Міжнародні економічні відносини: практикум . навч. посіб. для студ. галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» напряму підготовки 6.030503 «Міжнародна економіка» / В.В. Дергачова, О. М. Згуровський, І.М. Манаєнко; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 80 с. – URLhttps://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/23063/1/mizhнародni_ekonom_vidnosyny.pdf(дата звернення 21.08.2023р.)
7. Міжнародні економічні відносини: підручник / За редакцією А. П. Голікова, О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – 602 с.
8. Цевух Ю.О. Якубовський С.О. Міжнародна міграція робочої сили як чинник економічного розвитку країн: монографія. Одеса: Одес.нац.ун-т імені І.І, Мечникова. 2017 – 235 с.
9. Практикум з досліджень світового господарства і міжнародних економічних відносин [Електронне видання]: електронні методичні рекомендації для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», галузі знань 29 – «Міжнародні відносини. Укладач: Ю. О. Цевух. Одеса, 2023. – 24 с.

10. Transformation of international economic relations: modern challenges, risks, opportunities and prospects. Collective monograph edited by M. Bezpartochnyi. ISMA University. Riga (Latvia) 2017. 197p. URL: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/13759/1/Coll_mon_IER_print_III%20%282%29.PDF (дата звернення 21.08.2023р.)

Додаткові

1. Алексеєвська Г. С. Вплив епідемій на економічний розвиток країн. Соціально-економічний та політичний розвиток в умовах європейської інтеграції: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції ОНУ ім. Мечникова. Одеса. 2021. С.55-56
2. Міжнародні економічні відносини: підручник / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Л.П. Кудирко та ін. ; за заг. ред. А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. – 612 с.
3. Шергіна Л. А., Бурма Ю.В. Вплив міграції людських ресурсів на економічний розвиток країн. *Економічні студії – науковий журнал Львівської економічної фундації*. 2018 р. №1 (19) . – С. 88-92.
4. EU migration and asylum policy. European Council. <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/eu-migration-policy/> (accessed 25.08.2023)
5. Migration and Development Brief 38. *World Bank Group*. 2023. URL: <https://www.knomad.org/publication/migration-and-development-brief-38> (accessed: 10.08.2023)
6. Yakubovskyi S. O., Lomachynska I. A., Hriaznova V. V. North American insurance markets: features and experience for Ukraine. *Вісник Одеського національного університету. Економіка*. 2019. Том 24, вип. 1 (74). - С. 12-17
7. Yakubovskiy S., Kyrychenko M. Role of Blockchain Technology in the Development of Global Information Technology and Fintech Markets in the Conditions of Globalization. *Вісник Маріупольського державного університету, серія: економіка*, 2018, вип 15. - С. 126-132.

Електронні інформаційні ресурси

1. Бібліотека імені В.Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 30.08.2023)
2. Державна служба статистики України. *Статистична інформація*. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/ukr/> (дата звернення: 30.08.2023).
3. Національний банк України. URL: www.bank.gov.ua (дата звернення: 01.08.2023).
4. Наукова бібліотека Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Режим доступу: <http://lib.onu.edu.ua> (дата звернення: 30.08.2023)

5. European Central Bank (2023) URL : https://www.ecb.europa.eu/stats/ecb_statistics/html/index.en.html. (дата звернення: 30.08.2023)
6. The World Bank. *The World Bank Open Data*. URL: <https://data.worldbank.org/indicator> (дата звернення: 01.08.2023).
7. Trading Economics (2023) URL: <https://tradingeconomics.com/>(дата звернення: 30.08.2023)
8. Investing.com . *Stock Market Quotes & Financial News* (2023) URL: <https://www.investing.com/>(дата звернення: 30.08.2023)
9. International Monetary Fund (2023) Databases, URL: <https://www.imf.org/en/Data>. (дата звернення: 30.08.2023)

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 зі змінами. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF>.
3. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. ДСТУ 8302:2015». URL: <http://lib.pnu.edu.ua/files/dstu-8302-2015.pdf>.
4. Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова: затверджено Вченою радою ОНУ ім. І.І. Мечникова Протоколом № 1 від 30.08.2022 р. URL: https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozhennya/poloz-org-osvit-process_2022.pdf
5. Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І. Мечникова: рішення Вченої ради ОНУ імені І. І. Мечникова від 26.05.2020 р., протокол №7. URL: <https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf>
6. Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі ОНУ імені І.І. Мечникова: затверджено рішенням Вченої ради Одеського національного університету імені І.І. Мечникова від 29.06.2021 р., протокол №13. URL: https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/polozhennya-antiplagiat-2021.pdf).